

Vragen en Korte Mededeelingen.

Gewijzigd adres.

Wij verzoeken onzen lezers alles wat voor de redactie bestemd is tot nader bericht te willen adresseeren:

Redactie „De Levende Natuur,”

E. HEIMANS, Burgstraat, Apeldoorn.

Alleen vragen, die vóór Zaterdagavonds ingekomen zijn, kunnen in de daaropvolgende week beantwoord worden.

Verzoek van Professor HUGO DE VRIES.

In den Hortus Botanicus te Amsterdam is, op korten afstand van het veentje, een *boschrand* voor wilde planten uit ons vaderland aangelegd. Men vindt daar de *Petasites alba*, de *Trientalis europaea* en andere in *De Levende Natuur* besproken zeldzame soorten. Verder de Iris van de daken van Kerkrade, adelaarsvaren, boschanemonen, penningkruid, bramen en tal van andere meer of minder bekende wilde soorten, doch nog in veel te gering aantal.

Bijdragen voor dezen *boschrand* (te zenden aan het adres van den Hortus Botanicus) zullen dankbaar ontvangen worden.

HUGO DE VRIES.

Verzoek van Dr. C. KERBERT.

Wie wil voor 't Insectarium in Artis rupsen en vlindereieren, liefst in groot aantal van dezelfde soort, zenden? Adres: Natura Artis Magistra. Bij voorbaat dank.

C. KERBERT.

Verzoek van J. J. JASPERS Jr.

Zij, die willen meewerken aan het Biologisch Wandel-Herbarium en aan ondergeteekende dit nog niet hebben bericht, worden verzocht, zulks zonder uitstel te doen. Het plan gaat door.

J. JASPERS JR.,

Plantage Lijnbaansgracht No. 11,
Amsterdam.

Amsterdamsche Entomologische Club.

Op Zaterdag 14 April 1900 hield de A. E. C. hare 7de bijeenkomst, onder voorzitterschap van Dr. J. Th. Oudemans, des avonds te 8 uur in Zeemanshoop. Aanwezig 13 leden.

De voorzitter vestigt er de aandacht op, dat deze vergadering de eerste is van het tweede vereenigingsjaar. Dat de A. E. C. bloeit, blijkt o.a. uit de mededeeling van den secretaris-penningmeester, dat dit nieuwe jaar wordt ingegaan met 35 leden; wie lid wenschte te worden, behoeft zich slechts bij hem, den heer J. van Waterschoot van der Gracht, Heerengracht 280, aan te melden, of op eene bijeenkomst te verschijnen.

De vergaderingen in 1900—1901 zullen gehouden worden in de maanden Mei, Juni, September, November, Januari en Maart, zooveel mogelijk op den 3den Zaterdag.

De voorzitter spreekt den dank der aanwezigen uit aan de redactie van *De Levende Natuur* voor het opnemen van de verslagen der vergaderingen.

Op voorstel van den heer Van Waterschoot van der Gracht, zal getracht worden, onder een beperkt aantal leden eene portefeuille met entomologische tijdschriften te doen rondgaan; deelnemers kunnen zich aan hem opgeven.

De heer De Meijere laat vooreerst eene zeldzame, sterk

melanistische afwijking van *Catabomba pyrastris* L. zien, eene in het normale kleed zeer gewone zweefvlieg; vervolgens eene Javaansche Luisvlieg of „Poppenlegger”, *Ornithomyia columbae* Wied., waarbij de rugzijde van het achterlijf is weggenomen en de volwassen larve, daarin aanwezig, zien laat. Eindelijk een paar voorwerpen van de „Bijenluis”, *Bravula coeca* Nitzsch, eveneens eene tot de Pupipara behoorende vlieg, welke evenwel nog niet inlandsch is waargenomen.

De heer Jaspers laat ter bezichtiging rondgaan: eenige abnormale vlinders en kevers, gallen en insecten van de beukengalmug, *Hormomyia fagi* Htg., normale en afwijkende nestjes van een waterkever, *Hydrocharis caraboides* L., sterk sexueel dimorphe mieren, *Coleophora*- en *Tinea*-huisjes, een spinnennestje, gallen van *Andricus sieboldi* Htg. met de er juist uitkomende imagines, gallen van *Cecidomyia salicis* Schrank en eindelijk eene onbekende rups, achter boomschors ingesponnen gevonden.

De heer Docters van Leeuwen doet eenige vragen betreffende de *Anopheles*-soorten, de thans als overbrengers der malaria veelbesproken muggen.

De heer Boon vertoont eene wants, die zich bleek te voeden met bladluizen, sluipwespjes uit bladluizen; en wilgestangen, sterk beschadigd door een snuitkever, *Cryptorhynchus lapathi* L., in massa daarin aanwezig.

De heer Oudemans stelt ter bezichtiging een aantal uitmuntend bewaarde vlinders, welke reeds meer dan eene halve eeuw oud zijn; zij zijn afkomstig uit de zich in zijn bezit bevindende verzamelingen van de hh. De Graaf en Lodeesen. Vervolgens eene serie zeer sterk verschillende voorwerpen van den bonten Bessevlinder, *Abraxas grossulariata* L., en eindelijk een aantal levende, juist uit de cocons gekomen exemplaren eener groote Bladwesp, *Trichosoma lucorum* L., welke ter beschikking der aanwezigen gesteld worden.

Amsterdamsche Entomologische Club.

Als nieuwe leden kan ik nog vermelden de heeren J. A. Snijder (Oosterpark 39); A. C. J. van Goor (Vijzelstraat 61) en Dr. J. Versluys Jr. (Plantage Middenlaan 80); terwijl de heer R. A. Polak, die wegens drukke bezigheden voor het lidmaatschap gemeend had te moeten bedanken, op dit besluit is teruggekomen en zich wederom wenschte opgenomen te zien.

De Secretaris

J. A. J. M. v. WATERSCHOOT v. D. GRACHT.

Een onderscheiding van regeeringswege.

Wij hebben bericht ontvangen, dat onze trouwe, ijverige medewerker Mr. R. Bn. Snouckaert van Schauburg door de regeering van Hongarije is benoemd tot corresponderend lid der Hongaarsche Ornithologische Centrale te Budapest. Wij wenschen den heer Snouckaert van harte geluk met deze welverdiende groote onderscheiding.

Nieuwe vindplaatsen van zeldzame planten en dieren.

Petasites alba (Wit Groot Hoefblad).

1. Bij den Hoogen Rijndijk bij Leiden in groot aantal aan een slootkant gevonden door de heeren W. M. J. Borst Pauwels en W. J. Jongmans en tevens door de heer F. A. des Tombe. Exemplaren zijn naar Herbarium der Ned. Bot. Vereeniging gezonden.

2. Bij Foxhol, in de nabijheid van Groningen, gevonden door Reinders, leerling H. B. S. Volgens bericht op 31 Maart ons gezonden door mej. Tine Tammes, leerares aan de Rijks H. B. S. voor jongens.

Gagea Spathacea.

In eenige exemplaren tusschen *Gagea lutea* bij Oldenzaal door Bernink, die de plant voor verleden jaar voor 't eerst bij Denekamp ontdekte. D. L. N. No. 4.

Alpen Salamander (*Molge (Triton) alpestris*).

Van M. Bakker, te Assen, ontving ik ter determinering eenige salamanders, die alle tot bovenstaande zeldzame

soort bleken te behooren. De zender berichtte mij nader, dat in de sloten van het Asserbosch deze dieren veel voorkomen. Dat is dus een rijke vindplaats meer in ons land.

Nog berichtte ons mej. Friedy Beucker Andrae de vondst van *Crocus vernus* in de Scheveningsche boschjes; de heer A. Kok zond een wit ex. van de paarse doove-netel (alleen 't honingmerk was gekleurd. Verleden jaar verzuimden wij te melden de vondst van *Hesperis bicuspidata*, door den heer Brouwer te Deventer en van *Sparassis crispa* in 't Velper bosch (een nieuwe paddenstoel voor ons land) door mej. Car. Lindo te Arnhem.

De heer Koornneef, alhier, zond ons een ex. van *Anemone appenina*, door hem gevonden te Heemstede, en de heer Des Tombe, van *Gagea arvensis*, gevonden bij Voorhout.

De heer A. Ogterop te Middelburg zond ons een tekening van een speenkruidplant, door hem gevonden, die twee bloemen vertoont vlak bij elkaar op één steeltje.

Bandvorming bij Wilgen

schijnt niet zoo heel zeldzaam te zijn. Wij ontvingen een tiental ex. en berichten uit verschillende plaatsen van ons land

Over paddenstoelen.

Naar aanleiding van de mededeeling van den Heer Kok Ankersmit in No. 10 Deel IV van *De Levende Natuur* 't volgende. Dit najaar heb ik de *Polyporus frondosus* ook in mijne collectie kunnen opnemen. 't Exemplaar was gevonden achter 't kasteel „Groeneveld,” in de richting van Hilversum. Dat exemplaar was niet zoo groot, maar toch zeer fraai gevormd.

Uit dezelfde omgeving echter gewerd mij een andere champignon, die ± 2 kilo woog en wel de *Hydnum cirraloides* var. *caput ursi* Tr. Stel u voor een vieraal Goudsche kazen, afnemend van grootte, op elkaar gelegd en dit geheel overlans gehalveerd. De ronde kant der kaasjes nu rijkelijk bezet met *Hydnum*-naalden, maar langer dan van andere soorten, en min of meer duidelijk tot groepen vereenigd, en u heeft ongeveer 't uiterlijk van zoo'n „Berenkop.” Algemeen schijnt deze soort niet te zijn. Ik tenminste had haar nog niet ontmoet. Evenwel, de historie der „Stinkzwam” leert, dat de verspreiding van een soort algemeener zijn kan, dan gedacht werd. De Stinkzwam b. v. komt in alle deelen van Baarn en omstreken voor. Zelf heb ik hem op tal van plaatsen hier gezien en dikwijls is de een of ander bij mij gekomen met het Duivelsel, den „bol”-toestand, om mij te vragen wat dat toch wel wezen kon? Opvallend blijft 't altijd, dat, niettegenstaande iedere champignon zoo bijzonder veel sporen produceert, verschillende soorten in zoo weinig exemplaren te vinden zijn.

Vele lezers van dit Maandblad zullen de schoone „Torenlaan” van aanzien kennen, die van den huize „Peking” loopt tot aan „de Naald.” Aan den ingang ervan staan twee bijzonder mooie, oude, zware beuken. Een daarvan was al een poos lijdende en vorigen zomer was 't treurig te zien, hoe hij nog wel zijn best deed, om bladeren te vormen; maar 't ging niet. Niet tot 't derde der normale grootte brachten zij 't. Nu is hij genummerd, om verkocht te worden en moet hij vallen door den ongevoeligen bijl.

Aan den voet nu van dien prachtboom kwamen dit najaar een groot aantal exemplaren voor van een champignon, die ik nog niet hier gezien had. Daar de determinatie mij niet met volkomen zekerheid gelukte, had Prof. Oudemans de goedheid mij te berichten, dat 't *Polyporus confluens* Fr. was.

Op mijne excursies gelukte 't mij niet nog een andere groeiplaats te vinden. En tal van voorbeelden zou ik kunnen bijbrengen tot bewijs, dat verreweg de meeste sporen of spoedig afsterven, of zeer lang een latent leven leiden, en 't van de „gunstige omstandigheden afhangt” wanneer zij kiemen.

Ten slotte nog een ervaring bij 't bewaren der champignons. De paraffine-methode bleek mij vaak wel de champignons goed te conserveren, maar de paraffine heeft eigenschappen, die lastig zijn. Zeer langzaam, maar zeker dringt zij tusschen kurk en flesch door en ook door de kurk. 't Gevolg is dat de flesschen van buiten vettig worden en 't geheel er onmogelijk uit ziet. Bij gebruik maken van ± 2 à 3%. Formaldehyde-oplossing met $\frac{1}{2}$ % keukenzout doet zich dat bezwaar niet voor, en exemplaren van 2 jaar oud zijn nog zeer goed, uitgezonderd natuurlijk de kleur, die bij de meeste soorten spoedig min of meer teniet gaat.

Baarn.

C. BIERHAALDER.

P. S. Zijn er onder de lezers van dit Maandblad ook, die

mij de korstmossen, in hunne omgeving voorkomende, willen zenden? Gaarne wil ik hun met raad en daad helpen bij 't conserveren van champignons.

Tros-Narcis.

Verleden jaar in Mei vond ik in 't wild in een boschje bij Vogelenzang een aantal ex. van Tros-Narcis (*Narcissus Tazetta*) op afstand van 1 Meter ongeveer van elkaar. De plant, waarvan ik u hier tekening toezend, verspreidde den *jonquille-odeur* bijzonder sterk en ver.

Ik kan jonge botanici aanraden, op de rangeerterreinen vooral de standplaats der afgedankte of op non-activiteit gestelde wielassen te doorzoeken, zij zullen er de heele landbouw-flora vinden van de landen, die de wielassen doorkruist hebben, toen er nog wagens op rustten.

Haarlem.

A.

Niet ver vandaar vond de heer H. Zijlstra te Amsterdam in 't laatst van Maart een eveneens verwilderd exemplaar van Sneeuwroem (*Chinodoxa*) dat hij voor ons meebracht.

Ten vervolge op het berichtje in de vorige aflevering kan ik U eveneens melden dat ik Dinsdag 13 Februari j.l., bezig zijnde met peilen in de rivier de Nieuwe Merwede, een springlevend exemplaar van *Hydrophilus piceus* zwemmende heb gevangen in de rivier aldaar bij Werkendam, op een afstand van 5 M. uit den oever ongeveer.

Aan de voorpooten zag ik, dat het een wijfjes exemplaar was.

J. TH. M. SMELT,

Opzichter van de Rijks-waterstaat.

Een verdacht gevecht.

Midden April een wandeling makende in de omstreken van Haarlem was ik getuige van een zeer merkwaardig schouwspel. Het was een strijd tusschen den groenen en den bruinen kikker om 't bezit van een sloot. De bruine, ongeveer 39 man (wanneer ik dat zoo mag uitdrukken) sterk zijnde, was in grooter getale aanwezig dan de groene. Hun wijze van oorlogvoeren was ook zeer ongewoon. Zij sprongen op elkaar en drukten elkaar in eene omhelzing, waarbij de ingewanden te voorschijn kwamen, dood. Alhoewel er een paar der grootste groene kikkers, die te groot waren om te omspannen, overbleven, bleven de bruinen bezitters der sloot.

Daar ik nooit gehoord had dat dit meer voorkwam, docht het mij belangrijk genoeg om in uw blad opgenomen te worden.

F. ADAMA V. SCHELTEMA.

't Lot der Zangvogels in Italië.

... Wilt U zoo goed zijn aan den Heer Thijsse te zeggen, dat ik naar het lot der *Zwaluwen* geïnformeerd heb; men zegt hier, dat ze niet opgepeuzeld worden, aangezien men ze aan de Riviera voor geluksvogels houdt. Een vrouw op de markt keek me met verontwaardiging aan, toen ik 't vroeg. „Denkt u soms, dat we ons geluk willen vergoien?” was haar antwoord.

Men zegt van Noordelijk Italië, dat het daar eveneens is; maar in 't Napolitaansche of op Sicilië, waar de lui zoo doodarm zijn, denkt men, zal 't misschien wel gebeuren.

In Les Oiseaux de France vond ik over *Hirundo Urbica*: C'est sur leur lieu de départ sur nos côtes méridionales, que l'électricité en fondroie des milliers et j'imagine que les inventeurs de cette coupable destruction, s'ils ne peuvent plus utiliser leurs oiseaux pour la parure, en font profit chez des industriels peu scrupuleux qui les conservent sous les nom de Bec-figues, Manorettes et même Ortolans.

Mentone.

H. CIJFVEER.

Zwaluwen.

Ter aanvulling van den heer mr. R. Baron Snoukaert van Schouburg bericht ik de lezers van *D. L. N.* dat boerenzwaluwen (*Hirundo Rustica L.*) evenveel buiten als binnenshuis haar nest maken.

Ik heb ze vaak onder polderbruggen, overstekende daken, vooral doorlopende gording en onder nokken zien nestelen. De zaak is maar of de plaats overdekt tegen elkander gesloten en met lijst, bint of dekstuk beschut is.

Men vindt ze ook wel in de sieraden boven inrijhekken,